

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

від « » 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Економічний факультет

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» (спеціальність 071 «Облік і оподаткування», галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (останні зміни затверджені рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 29.05.2023 року, протокол № 5 та введені в дію наказом ректора №225 від 30.05.2023 р.)

Розробник: Кудлаєва Наталія Вікторівна, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

Викладач: Кудлаєва Наталія Вікторівна, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

Погоджено з гарантом ОП Ірина НИКИФОРАК

Затверджено на засіданні кафедри обліку, аналізу і аудиту

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Тетяна КОВАЛЬЧУК

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

Голова методичної ради економічного факультету Ірина НИКИФОРАК

Мета навчальної дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу»: оволодіти теоретичними знаннями та набути практичних навичок щодо організації та методики обліку на підприємствах малого бізнесу, виходячи з конкретних умов господарювання з метою своєчасного і повного інформаційного забезпечення та контролю за раціональним використанням активів та формуванням фінансових результатів.

Пререквізити: навчальна дисципліна «Облік і оподаткування малого бізнесу» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухається здобувачами освіти в п'ятому семестрі третього року навчання. Впродовж I-II курсів здобувачі опанували такі дисципліни як «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Статистика», «Фінансовий облік I», «Бухгалтерський облік (теорія)», «Податкова система», що є значним підґрунтям для вивчення дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу». Паралельно викладаються дисципліни «Фінансовий облік II», «Інформаційні системи в обліку і оподаткуванні», «Податкові системи зарубіжних країн». Вивчення дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» є основою для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Аудит», «Управлінський облік», «Звітність підприємства», «Аналіз господарської діяльності», а також частково є підґрунтям для написання курсової роботи з фінансового обліку та проходження виробничої практики.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» та галузі знань 07 «Управління та адміністрування» вивчення дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» сприяє формуванню наступних компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Здатність здійснювати контроль дотримання нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та системи оподаткування, збереження і ефективного використання ресурсів.

Очікувані програмні результати навчання:

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначити сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної та податкової систем України, враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ та господарських процесів на підприємстві.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	Годин	Лекції	практичні	Семінарські	Лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	V	5	150	30	30	-	-	90	-	екзамен
Заочна	3	V	5	150	8	6	-	-	136	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

[illegible]

Тема 4. Облік необоротних активів 1. Поняття, склад, характеристика, класифікація, оцінка та визнання необоротних активів 2. Документальне оформлення руху необоротних активів 3. Організація синтетичного та аналітичного обліку необоротних активів. 4. Облік капітальних інвестицій 5. Порядок нарахування зносу на необоротні активи та його відображення в обліку 6. Особливості обліку довгострокових фінансових інвестицій	18	4	4			10	18					18
Тема 5. Облік оборотних матеріальних активів 1.Склад, оцінка та визнання запасів підприємств 2.Характеристика транспортно-заготівельних витрат, їх склад та порядок розподілу 3.Методи оцінки списання використаних виробничих запасів 4.Документальне оформлення руху виробничих запасів 5.Синтетичний та аналітичний облік руху виробничих запасів 6.Склад та класифікація витрат виробництва. Оцінка незавершеного виробництва. 7.Документальне оформлення здійснених витрат виробництва та їх облік 8.Поняття, класифікація та облік браку виробництва 9.Синтетичний та аналітичний облік руху готової продукції 10.Порядок обчислення фактичної собівартості виготовленої та реалізованої продукції 11. Особливості обліку товарів та торговельної націнки	18	4	2			10	18	2				16
Тема 6. Облік грошових коштів 1. Порядок ведення касових операцій 2. Документальне оформлення та облік касових операцій	10	2	2			6	12					12

3. Документальне оформлення та облік руху грошових коштів на рахунках у банку 4. Облік інших грошових коштів												
Тема 7. Облік дебіторської заборгованості 1.Поняття, склад, визнання та оцінка дебіторської заборгованості 2.Порядок та облік розрахунків з покупцями та замовниками 3.Порядок створення, списання та обліку резерву сумнівних боргів 4.Порядок та облік розрахунків з підзвітними особами 5.Синтетичний та аналітичний облік іншої поточної дебіторської заборгованості 6. Особливості обліку довгострокової дебіторської заборгованості	14	2	2			10	18	2				16
Разом за ЗМ 2	60	12	10			36	66	4				62
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 3. Облік власного капіталу, зобов'язань та фінансових результатів ПМБ											
Тема 8. Облік власного капіталу 1. Поняття, склад та характеристика власного капіталу 2. Особливості формування статутного капіталу в малих підприємствах та його облік 3. Виникнення неоплаченого й вилученого капіталу та організація їх обліку 4. Порядок формування та організація синтетичного обліку резервного капіталу 5. Облік інших видів капіталу 6. Порядок визначення та облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків)	10	2	2			6	12					12
Тема 9. Облік зобов'язань 1.Поняття, склад, визнання та оцінка зобов'язань 2. Порядок та облік розрахунків з постачальниками та підрядниками 3.Облік кредитних операцій малих підприємств	18	4	4			10	16	2				14

4.Заробітна плата: види, поняття і форми. Документальне оформлення праці та її оплати. 5.Синтетичний облік розрахунків з оплати праці. Організація аналітичного обліку. 6.Утримання із заробітної плати та порядок їх здійснення 7.Види відпусток та порядок нарахування відпускних 8.Облік розрахунків з бюджетом 9.Особливості розрахунків за єдиним соціальним внеском при спрощеній системі оподаткування												
Тема 10. Облік доходів, витрат та фінансових результатів 1.Поняття, характеристика, визнання, склад та оцінка доходів малих підприємств 2.Документальне оформлення одержаних доходів та їх облік 3.Поняття, характеристика та визнання витрат малих підприємств 4. Документальне оформлення здійснених витрат та їх облік 5.Поняття фінансових результатів, порядок їх формування та облік	16	2	4			10	12	1	1			10
Тема 11. Узагальнення даних поточного обліку та складання звітності на малих підприємствах 1. Порядок узагальнення даних поточного обліку 2. Загальні вимоги до фінансової звітності та її принципи 3. Характеристика НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» 4. Склад фінансової звітності, терміни та порядок подання 5. Порядок складання спрощеної фінансової звітності	14	2	4			8	12	1	1			10
Разом за ЗМЗ	58	10	14			34	52	2	4			46
Усього годин	150	30	30			90	150	8	6			136

Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Тема 1. Стан та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні Тема 2. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу План семінарського заняття: 1. Критерії визнання малих та мікропідприємств 2. Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні 3. Форми ведення обліку в малих підприємствах 4. Спрощений план рахунків та особливості його використання 5. Організація обліку на малих підприємствах 6. Облікова політика та етапи її формування	2	-
	Разом	2	-

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Стан та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні 1. Місце малого бізнесу в економіці України 2. Критерії визнання малих підприємств 3. Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні
2	Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу 1. Основи побудови обліку на підприємствах малого бізнесу 2. Форми ведення обліку в малих підприємствах 3. Спрощений план рахунків та особливості його використання 4. Організація обліку на малих підприємствах 5. Облікова політика та етапи її формування
3	Оподаткування діяльності підприємств малого бізнесу 1. Склад платників єдиного податку 2. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку 3 групи 3. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку 4 групи 4. Порядок обчислення та сплати єдиного податку 5. Порядок формування податкової звітності по єдиному податку платників 3 та 4 груп
4	Облік необоротних активів 1. Поняття, склад, характеристика, класифікація, оцінка та визнання необоротних активів 2. Документальне оформлення руху необоротних активів 3. Організація синтетичного та аналітичного обліку необоротних активів. 4. Облік капітальних інвестицій 5. Порядок нарахування зносу на необоротні активи та його відображення в обліку 6. Особливості обліку довгострокових фінансових інвестицій
5	Облік оборотних матеріальних активів 1. Склад, оцінка та визнання запасів підприємств 2. Характеристика транспортно-заготівельних витрат, їх склад та порядок розподілу 3. Методи оцінки списання використаних виробничих запасів 4. Документальне оформлення руху виробничих запасів

	5. Синтетичний та аналітичний облік руху виробничих запасів 6. Склад та класифікація витрат виробництва. Оцінка незавершеного виробництва. 7. Документальне оформлення здійснених витрат виробництва та їх облік 8. Поняття, класифікація та облік браку виробництва 9. Синтетичний та аналітичний облік руху готової продукції 10. Порядок обчислення фактичної собівартості виготовленої та реалізованої продукції 11. Особливості обліку товарів та торговельної націнки
6	Облік грошових коштів 1. Порядок ведення касових операцій 2. Документальне оформлення та облік касових операцій 3. Документальне оформлення та облік руху грошових коштів на рахунках у банку 4. Облік інших грошових коштів
7	Облік дебіторської заборгованості 1. Поняття, склад, визнання та оцінка дебіторської заборгованості 2. Порядок та облік розрахунків з покупцями та замовниками 3. Порядок створення, списання та обліку резерву сумнівних боргів 4. Порядок та облік розрахунків з підзвітними особами 5. Синтетичний та аналітичний облік іншої поточної дебіторської заборгованості 6. Особливості обліку довгострокової дебіторської заборгованості
8	Облік власного капіталу 1. Поняття, склад та характеристика власного капіталу 2. Особливості формування статутного капіталу в малих підприємствах та його облік 3. Виникнення неоплаченого й вилученого капіталу та організація їх обліку 4. Порядок формування та організація синтетичного обліку резервного капіталу 5. Облік інших видів капіталу 6. Порядок визначення та облік нерозподілених прибутків (непокрытих збитків)
9	Облік зобов'язань 1. Поняття, склад, визнання та оцінка зобов'язань 2. Порядок та облік розрахунків з постачальниками та підрядниками 3. Облік кредитних операцій малих підприємств 4. Заробітна плата: види, поняття і форми. Документальне оформлення праці та її оплати. 5. Синтетичний облік розрахунків з оплати праці. Організація аналітичного обліку. 6. Утримання із заробітної плати та порядок їх здійснення 7. Види відпусток та порядок нарахування відпускних 8. Облік розрахунків з бюджетом 9. Особливості розрахунків за єдиним соціальним внеском при спрощеній системі оподаткування
10	Облік доходів, витрат та фінансових результатів 1. Поняття, характеристика, визнання, склад та оцінка доходів малих підприємств 2. Документальне оформлення одержаних доходів та їх облік 3. Поняття, характеристика та визнання витрат малих підприємств 4. Документальне оформлення здійснених витрат та їх облік 5. Поняття фінансових результатів, порядок їх формування та облік
11	Узагальнення даних поточного обліку та складання звітності на малих підприємствах 1. Порядок узагальнення даних поточного обліку 2. Загальні вимоги до фінансової звітності та її принципи 3. Характеристика НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» 4. Склад фінансової звітності, терміни та порядок подання 5. Порядок складання спрощеної фінансової звітності

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання / завдання)
1	Тема. Стан та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні Завдання: знати причини виникнення та історію розвитку малого бізнесу в Україні, розуміти критерії визнання малих і мікропідприємств, розглянути проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні
2	Тема. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу Завдання: розглянути основи побудови обліку на підприємствах малого бізнесу, знати форми ведення обліку в малих підприємствах, вміти використовувати спрощений план рахунків, розуміти організація обліку на малих підприємствах, знати порядок формування облікової політики малих підприємств
3	Тема. Оподаткування діяльності підприємств малого бізнесу Завдання: засвоїти знання щодо порядку оподаткування діяльності підприємств малого бізнесу, навчитися формувати податкову звітність по єдиному податку платників 3 та 4 груп
4	Тема. Облік необоротних активів Завдання: засвоїти знання щодо порядку оцінки основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів малих підприємств, методів нарахування амортизації, поглибити і систематизувати знання з порядку синтетичного та аналітичного обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів
5	Тема. Облік матеріальних оборотних активів Завдання: оволодіти знаннями щодо оцінки запасів малого підприємства на дату оприбуткування, методів оцінки в разі їх вибуття, поглибити і систематизувати знання з порядку синтетичного та аналітичного обліку запасів
6	Тема. Облік грошових коштів Завдання: засвоїти знання щодо порядку здійснення готівкових операцій, безготівкових операцій на рахунках у банку підприємствами малого бізнесу, щодо порядку відображення грошових коштів в системі рахунків бухгалтерського обліку
7	Тема. Облік дебіторської заборгованості Завдання: засвоїти знання щодо особливостей обліку поточної та довгострокової дебіторської заборгованості підприємств малого бізнесу, щодо порядку формування, використання та обліку резерву сумнівних боргів
8	Тема. Облік власного капіталу Завдання: засвоїти знання щодо порядку формування власного капіталу суб'єкта малого підприємництва, щодо особливостей обліку неоплаченого та зареєстрованого капіталу, щодо порядку формування, використання та обліку резервного, додаткового капіталу і капіталу у дооцінках, поглибити та систематизувати знання щодо обліку нерозподілених прибутків (непокритих збитків) та порядку їх утворення
9	Тема. Облік зобов'язань Завдання: оволодіти знаннями щодо складу поточних та довгострокових зобов'язань суб'єкта малого підприємництва, щодо порядку їх синтетичного та аналітичного обліку; поглибити та систематизувати знання щодо особливостей обліку розрахунків з бюджетом, з працівниками за виплатами, по страхуванню
10	Тема. Облік доходів, витрат та фінансових результатів Завдання: засвоїти знання щодо визнання, оцінки, складу та класифікації витрат і доходів малих підприємств, щодо особливостей обліку витрат і доходів та порядку їх списання; поглибити та систематизувати знання щодо порядку формування та обліку фінансових результатів діяльності підприємств малого бізнесу
11	Тема. Узагальнення даних поточного обліку та складання звітності на малих підприємствах

	Завдання: навчитися узагальнювати дані поточного бухгалтерського обліку малого та мікропідприємства, формувати спрощену фінансову звітність та використовувати її для прийняття ефективних управлінських рішень
--	--

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Перелік ІНДЗ
1.	Стан та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні
2.	Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу
3.	Спрощений План рахунків бухгалтерського обліку, його побудова та характеристика
4.	Сучасні форми ведення бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу
5.	Особливості формування та обліку власного капіталу малих підприємств
6.	Порядок формування та облік забезпечення зобов'язань на малих підприємствах
7.	Облік готівкових операцій малих підприємств
8.	Облік операцій на рахунках в банку
9.	Облік фінансових інвестицій на малих підприємствах
10.	Порядок ведення та облік розрахунків з підзвітними особами на малих підприємствах
11.	Порядок створення, використання та обліку резерву сумнівних боргів на малих підприємствах
12.	Облік поточних зобов'язань на малих підприємствах
13.	Склад та облік довгострокових зобов'язань малих підприємств
14.	Облік розрахунків за виплатами на малих підприємствах
15.	Порядок нарахування та облік допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності на малих підприємствах
16.	Порядок обчислення та облік відпускних на підприємствах малого бізнесу
17.	Порядок та облік розрахунків за єдиним соціальним внеском на малих підприємствах
18.	Особливості обліку запасів на малих підприємствах
19.	Синтетичний та аналітичний облік капітальних інвестицій на малих підприємствах
20.	Особливості обліку інших необоротних матеріальних активів на малих підприємствах
21.	Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів на малих підприємствах
22.	Синтетичний та аналітичний облік прямих та загальновиробничих витрат на малих підприємствах
23.	Особливості обліку готової продукції на малих підприємствах
24.	Облік доходів малих підприємств
25.	Облік витрат малих підприємств
26.	Порядок формування та облік фінансових результатів на малих підприємствах
27.	Порядок складання фінансової звітності малого підприємства за формою 1-м та 2-м
28.	Порядок складання фінансової звітності малого підприємства за формою 1-мс та 2-мс

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, нормативно-законодавчих актів, підготовку до семінарських та практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№	Назва теми (завдання / питання)	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Стан та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні Завдання: 1. Охарактеризуйте термін «малий бізнес» 2. За допомогою статистичних даних опишіть місце малого бізнесу в економіці України 3. Назвіть основні критерії визнання малих підприємств в Україні 4. Назвіть основні критерії визнання мікропідприємств в Україні 5. Вкажіть основні проблеми розвитку малого бізнесу 6. Окресліть основні перспективи розвитку малого бізнесу в Україні	4	8
2	Тема 2. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу Завдання: 1. Назвіть основні нормативні акти, що регулюють питання ведення та організації обліку на підприємствах малого бізнесу 2. Охарактеризуйте існуючі форми ведення обліку в малих підприємствах 3. Опишіть переваги застосування Спрощеного плану рахунків для малих підприємств 4. Розкрийте основні форми організації обліку в Україні. Вкажіть, які з них доцільно застосовувати на малих підприємствах 5. Висвітліть значення облікової політики в діяльності малого підприємства 6. Охарактеризуйте основні етапи формування облікової політики малих підприємств	6	10
3	Тема 3. Оподаткування діяльності підприємств малого бізнесу Завдання: 1. Назвіть нормативний акт, який регулює питання оподаткування малого бізнесу 2. Охарактеризуйте перелік платників податків, які мають право застосовувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності 3. Назвіть підприємства малого бізнесу, які є платниками єдиного податку 4. Висвітліть порядок визнання доходів для платників єдиного податку 3 групи 5. Охарактеризуйте порядок визнання доходів, отриманих у матеріальній формі для платників єдиного податку 3 групи 6. Розкрийте порядок обчислення та сплати єдиного податку для платників 3 групи 7. Висвітліть порядок обчислення єдиного податку для платників 4 групи 8. Охарактеризуйте порядок визнання доходів, отриманих у матеріальній формі для платників єдиного податку 4 групи 9. Розкрийте порядок обчислення та сплати єдиного податку для платників 4 групи 10. Назвіть форми податкової звітності, які складають платники єдиного податку 3 і 4 груп 11. Вкажіть терміни подання податкової звітності по єдиному податку платників 3 та 4 груп	10	10
4	Тема 4. Облік необоротних активів	10	18

	Завдання: 1. Охарактеризуйте нормативні акти, які регулюють питання складу, оцінки та визнання необоротних активів для малих підприємств 2. Висвітліть склад необоротних активів для підприємств малого бізнесу 3. Назвіть критерії визнання необоротних активів 4. Назвіть види оцінок необоротних активів та охарактеризуйте їх 5. Поняття, склад, характеристика, класифікація, оцінка та визнання необоротних активів 6. Поясніть різницю між основними засобами та іншими необоротними матеріальними активами для малих підприємств 7. Висвітліть питання документального оформлення придбання, списання та реалізації необоротних активів 8. Опишіть порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку необоротних активів на малих підприємствах 9. Розкрийте особливості обліку капітальних інвестицій малих підприємств 10. Назвіть основні методи нарахування зносу на необоротні активи 11. Назвіть об'єкти необоротних активів малих підприємств, які не підлягають зносу 12. Охарактеризуйте особливості обліку зносу необоротних активів на малих підприємствах 13. Поясніть порядок ведення обліку довгострокових фінансових інвестицій на малих підприємствах		
5	Тема 5. Облік оборотних матеріальних активів Завдання: 1. Охарактеризуйте нормативні акти, які регулюють питання складу, оцінки та визнання оборотних матеріальних активів для малих підприємств 2. Висвітліть склад оборотних матеріальних активів для підприємств малого бізнесу 3. Назвіть критерії визнання оборотних матеріальних активів 4. Назвіть види оцінок оборотних матеріальних активів на дату придбання та охарактеризуйте їх 5. Поясніть методику розподілу та списання транспортно-заготівельних витрат 6. Розкрийте сутність методів оцінки списання використаних запасів 7. Охарактеризуйте перелік документів, що підтверджують рух запасів на малих підприємствах 8. Висвітліть питання ведення обліку руху виробничих запасів 9. Опишіть склад витрат виробництва та порядок оцінки незавершеного виробництва 10. Охарактеризуйте перелік документів, що підтверджують здійснені виробничі витрати 11. Поясніть порядок ведення обліку руху готової продукції 12. Висвітліть методику обчислення фактичної собівартості виготовленої та реалізованої продукції 13. Розкрийте порядок ведення обліку товарів, тари та торговельної націнки	10	16
6	Тема 6. Облік грошових коштів Завдання: 1. Охарактеризуйте склад грошових коштів малих підприємств 2. Назвіть нормативні акти, що регулюють питання здійснення	6	12

	готівкових та безготівкових розрахунків в Україні 3. Поясніть як визначається ліміт готівки каси для малих підприємств 4. На які цілі мають право малі підприємства використовувати готівкові кошти? 5. Протягом якого періоду малі підприємства мають право виплачувати заробітну плату готівкою? 6. Назвіть основні документи, що підтверджують рух готівки у касі малого підприємства 7. Висвітліть питання порядку відкриття малими підприємствами рахунків у банківських установах 8. Назвіть основні документи, що підтверджують рух грошових коштів на рахунках у банку 9. Охарактеризуйте виписку банку 10. Які рахунки застосовують малі підприємства для обліку грошових коштів? 11. Що входить до складу інших грошових коштів малих підприємств?		
7	Тема 7. Облік дебіторської заборгованості Завдання: 1. Назвіть нормативні акти, що регулюють питання оцінки та визнання дебіторської заборгованості в Україні 2. Охарактеризуйте основні критерії визнання дебіторської заборгованості на малих підприємствах 3. Вкажіть за якою вартістю на дату балансу відображається дебіторська заборгованість на малих підприємствах? 4. Опишіть порядок розрахунків з покупцями та замовниками малих підприємств 5. З якою метою малі підприємства створюють резерв сумнівних боргів? 6. Охарактеризуйте методику створення резерву сумнівних боргів 7. Висвітліть питання обліку резерву сумнівних боргів на малих підприємствах 8. Охарактеризуйте порядок використання підзвітних коштів на малих підприємствах 9. Висвітліть питання обліку розрахунків з підзвітними особами малих підприємств 10. Наведіть приклади іншої поточної дебіторської заборгованості малих підприємств 11. Назвіть який рахунок можуть застосовувати малі підприємства для обліку іншої поточної дебіторської заборгованості 12. Наведіть приклади довгострокової дебіторської заборгованості на малих підприємствах	10	16
8	Тема 8. Облік власного капіталу Завдання: 1. Висвітліть поняття «власного капіталу» для підприємств малого бізнесу 2. Опишіть перелік основних складових власного капіталу для малих підприємств 3. Розкрийте порядок формування статутного (зареєстрованого) капіталу на малих підприємствах та його облік 4. Охарактеризуйте причини виникнення неоплаченого капіталу на малих підприємствах, опишіть особливості його обліку	12	12

	5. Охарактеризуйте причини виникнення вилученого капіталу на малих підприємствах, опишіть особливості його обліку 6. Висвітліть порядок формування використання резервного капіталу малих підприємств 7. Опишіть особливості обліку резервного капіталу малих підприємств 8. Розкрийте порядок виникнення та обліку додаткового капіталу малих підприємств 9. Поясніть порядок виникнення капіталу у дооцінках на малих підприємствах та його облік 10. Висвітліть порядок обліку нерозподілених прибутків (непокритих збитків) малого підприємства 11. Охарактеризуйте порядок розрахунків із засновниками підприємств малого бізнесу щодо розподілу прибутку		
9	Тема 9. Облік зобов'язань Завдання: 1. Розкрийте сутність зобов'язань малих підприємств та критерії їх визнання 2. Охарактеризуйте порядок оцінки зобов'язань підприємств малого бізнесу 3. Опишіть перелік основних контрагентів малого підприємства, внаслідок здійснення операцій з якими виникають зобов'язання 4. Поясніть порядок здійснення розрахунків з постачальниками та підрядниками малого підприємства 5. Розкрийте особливості кредитування суб'єктів малого підприємництва 6. Охарактеризуйте порядок відображення в обліку кредитних операцій малого підприємства 7. Висвітліть порядок документального оформлення праці та її оплати на малих підприємствах 8. Поясніть порядок ведення обліку розрахунків з оплати праці на підприємствах малого бізнесу 9. Висвітліть оплату днів відпустки, відрядження та днів непрацездатності працівників малих підприємств 10. Поясніть порядок здійснення обов'язкових та додаткових утримань із заробітної плати працівників малих підприємств 11. Назвіть перелік податкових платежів, що сплачують підприємства малого бізнесу, що знаходяться на загальній системі оподаткування 12. Назвіть перелік податкових платежів, що сплачують підприємства малого бізнесу, що знаходяться на спрощеній системі оподаткування 13. Розкрийте порядок здійснення обліку розрахунків з бюджетом за податковими платежами на малих підприємствах 14. Висвітліть методику розрахунків за єдиним соціальним внеском 15. Охарактеризуйте особливості обліку розрахунків із засновниками підприємств малого бізнесу	10	14
10	Тема 10. Облік доходів, витрат та фінансових результатів Завдання: 1. Назвіть нормативні акти, якими керуються облікові працівники малих підприємств під час визнання доходів і витрат 2. Наведіть перелік основних видів доходів малого підприємства 3. Наведіть перелік основних витрат малого підприємства 4. Висвітліть порядок визнання доходів та витрат підприємств малого бізнесу	10	10

	5.Вкажіть надходження, які не вважаються доходами за вимогами НП(С)БО 15 6.Вкажіть, що не вважають витратами малого підприємства за вимогами НП(С)БО 16 7. Розкрийте порядок оцінки основних видів доходів і витрат малих підприємств 8.Вкажіть обов'язкові реквізити документів, що підтверджують факт виникнення доходів і витрат малих підприємств 9.Наведіть перелік рахунків, що застосовуються для відображення в обліку доходів малих підприємств за спрощеним планом рахунків 10.Наведіть перелік рахунків, що застосовуються для відображення в обліку витрат діяльності малих підприємств за спрощеним планом рахунків 11.Охарактеризуйте порядок обчислення фінансових результатів малого підприємства 12. Висвітліть порядок відображення фінансових результатів малого підприємства в системі рахунків бухгалтерського обліку		
11	Тема 11. Узагальнення даних поточного обліку та складання звітності на малих підприємствах Завдання: 1. Наведіть перелік дій облікових працівників з метою узагальнення даних поточного обліку малого підприємства 2. Вкажіть процедуру, що здійснюється на підприємстві з метою перевірки фактичної наявності активів, зобов'язань та власного капіталу малого підприємства 3. Охарактеризуйте основні якісні характеристики фінансової звітності за вимогами чинних нормативних актів 4. Поясніть практичне застосування принципів фінансової звітності підприємств малого бізнесу 5. Охарактеризуйте структуру НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» 6. Висвітліть склад спрощеної фінансової звітності для малих і мікропідприємств 7. Поясніть порядок формування ф.1-м та 1-мс, здійсніть їх порівняльну характеристику 8. Поясніть порядок формування ф.2-м та 2-мс, здійсніть їх порівняльну характеристику 9. Висвітліть взаємозв'язок рахунків класу 7 і 9 із ф.2-м та 2-мс 10.Охарактеризуйте основні терміни подання фінансової звітності малими підприємствами	8	10
	Разом	90	136

Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «Облік і оподаткування малого бізнесу»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні положення обліку і оподаткування малого бізнесу з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з вирішення виробничих ситуацій, що сприяють розвитку навичок індивідуальної та командної роботи, навчають застосовувати їх у практичних ситуаціях.

3. Кейсовий метод, що передбачає детальний аналіз реальних бізнес-ситуацій, які вимагають відображення результатів обліку та їх використання для прийняття рішень.

4. Використання інтерактивних технологій, таких як вебінари, онлайн-курси, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні освітні курси, що сприяють підтримці навчання.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);
- семінари, практичні та лабораторні роботи;
- наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);
- пояснювально-ілюстративні методи;
- проблемно-пошукові методи;
- практичні ситуаційні та кейсові завдання;
- робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);
- інші методи навчання.

Система контролю та оцінювання

Форми контролю охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача.

Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача за допомогою різноманітних засобів контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів. В умовах навчання офлайн підсумковий контроль здійснюється на підставі оцінювання виконаних завдань, що передбачені затвердженими екзаменаційними білетами, а в умовах навчання онлайн – за допомогою тестування в системі електронного навчання Moodle.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Засоби оцінювання:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- стандартизовані тести;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тематичні контрольні роботи;
- презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);
- розроблення та захист проєктів/ІНДЗ (наскрізних, індивідуальних, командних, дослідницько-творчих та інших);
- реферати, есе та доповіді;
- виступи та презентації здобувачів на наукових заходах;
- підсумковий контроль (екзамен).

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
3	3	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (12 балів за 1 змістовий модуль та по 24 бала за 2 і 3 змістові модуля) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі екзамену).

З навчальної дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» проводиться семестровий екзамен. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на екзамені, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробничу ситуацію (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	Добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «E» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fx».

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача.

Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача за допомогою різноманітних засобів контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів. В умовах навчання офлайн підсумковий контроль здійснюється на підставі оцінювання виконаних завдань, що передбачені затвердженими екзаменаційними білетами, а в умовах навчання онлайн – за допомогою тестування в системі електронного навчання Moodle.

Перелік контрольних питань для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу»

1. Охарактеризуйте основи побудови обліку та оподаткування на підприємствах малого бізнесу. Висвітліть форми ведення обліку в малих підприємствах.
2. Охарактеризуйте спрощений план рахунків та особливості його використання.
3. Охарактеризуйте порядок організації обліку на малих підприємствах та її форми.
4. Висвітліть облікову політику малих підприємств та етапи її формування.
5. Охарактеризуйте порядок документального оформлення та обліку руху основних засобів малого підприємства.
6. Охарактеризуйте порядок ведення обліку капітальних інвестицій.
7. Поясніть порядок документального оформлення та обліку руху нематеріальних активів.
8. Поясніть порядок нарахування зносу на основні засоби та його відображення в обліку.
9. Поясніть порядок нарахування зносу на нематеріальні активи та його відображення в обліку.
10. Охарактеризуйте склад, оцінку та визнання запасів підприємств.
11. Охарактеризуйте транспортно-заготівельні витрати, їх склад та порядок розподілу.
12. Методи оцінки списання використаних виробничих запасів.
13. Поясніть порядок ведення обліку наявності та руху товарів і тари, торговельної націнки та транспортно-заготівельних витрат у торгівлі.
14. Охарактеризуйте порядок документального оформлення та обліку руху виробничих запасів малих підприємств.
15. Поясніть порядок документального оформлення та обліку готівки в касі малих підприємств.
16. Висвітліть порядок ведення обліку інших грошових коштів малих підприємств.
17. Охарактеризуйте порядок документального оформлення та обліку руху коштів на рахунках в банку малих підприємств.
18. Охарактеризуйте поняття, склад, визнання та оцінку дебіторської заборгованості. Висвітліть види дебіторської заборгованості малих підприємств.

19. Поясніть порядок документального оформлення та обліку розрахунків з покупцями та замовниками на малих підприємствах.
20. Висвітліть порядок та облік розрахунків з підзвітними особами.
21. Охарактеризуйте порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку іншої поточної дебіторської заборгованості малих підприємств.
22. Поясніть порядок документального оформлення та обліку розрахунків з бюджетом.
23. Поясніть порядок ведення обліку розрахунків за єдиним податком (3 група).
24. Охарактеризуйте особливості розрахунків за єдиним соціальним внеском при спрощеній системі оподаткування.
25. Охарактеризуйте поняття та склад власного капіталу малих підприємств.
26. Поясніть порядок ведення синтетичного обліку формування та змін статутного капіталу малих підприємств.
27. Поясніть порядок виникнення неоплаченого та вилученого капіталу та організацію їх обліку.
28. Висвітліть поняття та значення резервного капіталу. Охарактеризуйте порядок формування та організації синтетичного обліку резервного капіталу.
29. Охарактеризуйте порядок визначення та облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).
30. Висвітліть поняття зобов'язань, їх визнання, класифікацію та оцінку.
31. Поясніть порядок документального оформлення та обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.
32. Охарактеризуйте порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку кредитів банку.
33. Охарактеризуйте облік іншої кредиторської заборгованості.
34. Охарактеризуйте заробітну плату: види, поняття і форми оплати праці. Поясніть порядок документального оформлення праці та її оплати.
35. Висвітліть синтетичний облік розрахунків з оплати праці на малих підприємствах.
36. Охарактеризуйте порядок обчислення середньої заробітної плати. Висвітліть види відпусток та порядок нарахування відпускних на малих підприємствах.
37. Поясніть порядок здійснення утримань із заробітної плати.
38. Охарактеризуйте порядок ведення синтетичного обліку витрат виробництва малих підприємств.
39. Охарактеризуйте порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку руху готової продукції на малих підприємствах.
40. Висвітліть поняття, класифікацію та порядок визнання витрат підприємств малого бізнесу.
41. Поясніть порядок здійснення обліку собівартості реалізації на малих підприємствах.
42. Поясніть порядок здійснення обліку інших операційних витрат.
43. Поясніть порядок ведення обліку інших витрат.
44. Охарактеризуйте склад, оцінку та облік доходів малого підприємства.
45. Поясніть порядок ведення обліку доходів від різних видів діяльності.
46. Висвітліть поняття фінансових результатів та особливості їх облік.
47. Поясніть сутність, значення, види, вимоги і принципи формування фінансової звітності малих підприємств.
48. Висвітліть склад фінансової звітності, терміни та порядок подання для малих підприємств.
49. Поясніть порядок формування звітності малих підприємств.
50. Поясніть порядок формування звітності мікропідприємств.

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах поточного контролю до загальної кількості балів здобувача можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності сертифікату про результати неформальної / інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Keystone», «Coursera» тощо. Кількість балів, що зараховується здобувачу, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», яке доступне за посиланням <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chnivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-rezultat-iv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/> (протокол №16 від 25.11.2024), де чітко визначаються порядок, процедури та критерії визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рекомендована література:

Основна:

1. Верига Ю., Карпенко Є., Соболев Г., Кулявець Н. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: Навч. посібник Київ.: Центр учбової літератури, 2020. 272 с.
2. Гудзь Н. В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік. 2-е вид., перероб. і доп. Навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури». 2016. 424 с.
3. Гура Н., Мельник Т. Облік на підприємствах малого бізнесу: посібник. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури». 2021. 288 с.
4. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О., Мельянова Л.В. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 390 с.
5. Джулій Л. В. Організація обліку на підприємствах малого бізнесу: навч. посіб. / Л. В. Джулій, В. Г. Стрижова. Хмельницький : ТУП, 2012. 199 с.
6. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика: Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2018. 608 с.
7. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 670 с.
8. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
9. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
10. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.
11. Фінансовий облік : підручник; 2-ге вид., доп. та перероб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 482 с.
12. Хом'як Р.Л., Скибінська З.М. Облік на підприємствах малого бізнесу: навчальний посібник. Львів, «Магнолія-2006», 2007. 205 с.
13. Чудовець В.В., Жураковська І.В. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2018. 330 с.
14. Шара Є., Бідюк О., Соколова-Гонтаренко І. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: Навч.посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.

Додаткова (допоміжна):

1. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: Навч.посібник Київ.: Центр навчальної літератури, 2019. 520 с.
2. Косташ Т.В., Михалків А.А. Власний капітал підприємства: сутність, структуризація та напрями управління як об'єкта обліку. Management, finance, economics: modern problems and ways of their solutions: collective monograph. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. 616 p. P. 27-49. Available at: DOI-10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.II. URL: <https://isg-konf.com/uk/management-finance-economics-modern-problems-and-ways-of-their-solutions-ua/>
3. Кудлаєва Н., Скрипник С. Особливості нарахування та обліку заробітної плати та пов'язаних із нею виплат в умовах карантину: Колективна наукова монографія. Державне управління та адміністрування, сфера обслуговування, економіки та міжнародні відносини як рушійні сили економічного зростання. Держава XXI століття (2-е вид.). Вінниця. 2021-2022. С.2-17. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/monographs/article/view/18837/16572>
4. Кудлаєва Н.В. Облік на підприємствах малого бізнесу: навч. посіб./ укл. Кудлаєва Н.В. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. 183 с.
5. Кузь В.І. Особливості побудови системи аналітичного обліку розрахунків за виплатами працівникам. Причорноморські економічні студії. 2020. № 55-2. С.100-108.
6. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика: Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2018. 608 с.
7. Лисиченко О.О., Атамас П.Й., Атамас О.П. Фінансовий облік. Навч.посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 356 с.
8. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 670 с.
9. Прокопова О.М., Кудлаєва Н.В. Бухгалтерський облік в умовах воєнного стану: ключові характеристики та проблемні аспекти. Інвестиції: практика та досвід. 2022. Вип. 9-10. С.38-43. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/9-10_2022/8.pdf
10. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.
11. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюнник, П. М. Рубанов. Суми : Сумський державний університет, 2018. 395 с.
12. Фінансовий облік : підручник; 2-ге вид., доп. та перероб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 482 с.
13. Чудовець В.В., Жураковська І.В. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2018. 330 с.
14. Шара Є., Бідюк О., Соколова-Гонтаренко І. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: Навч. посібник Київ.: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.

Нормативна база

1. Інструкція зі статистики заробітної плати: Затверджено наказом Державного комітету статистики від 13.01.2004 р. № 5 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text>
2. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних систем: Постанова Правління НБУ від 29 липня 2022 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Tex>
3. Інструкція про відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків: Постанова Правління НБУ від 29 липня 2022 р. № 162. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text>
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій зі змінами та

доповненнями: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

5. Інструкція про затвердження норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті: Затверджена наказом Міністерства транспорту України від 10 лютого 1998 р. № 43 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0043361-98#Text>

6. Інструкція про службове відрядження в межах України та за кордон: Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р. № 59 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text>.

7. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 р. № 322-VIII зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

8. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v000220107#Text>

9. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 16.11.2009 р. № 1327 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1327201-09#Text>

10. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: Затверджено наказом Міністерством фінансів України від 30.09.2003 р. № 561 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text>

11. Методичні рекомендації з перевірки співставлення показників фінансової звітності: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.04.2013 р. № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text>

12. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Затверджено наказом Мінпромполітики України від 9.07.2007 р. № 373 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text>

13. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку: Затверджено наказом Міністерством фінансів України від 29.12.2000 р. № 356 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0422201-03#Text>

14. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: Затверджено наказом Міністерством фінансів України від 25.06.2002 р. № 422 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0422201-03#Text>.

15. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

16. Методичні рекомендації щодо облікової політики: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>

17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерством фінансів України від 07 лютого 2013 р. №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 10 жовтня 1999 р. № 237 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: Наказ Міністерства фінансів України від 26 квітня 2000 р. № 91 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text>

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 р. № 559 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text>

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: Наказ Міністерства фінансів України від 28 липня 2000 р. № 181 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.07.1999 № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99#Text>

24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. № 39 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>

25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»: Наказ Міністерства фінансів України від 24 грудня 2004 р. № 817 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>

26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 р. № 415 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06#Text>

27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: Наказ Міністерства фінансів України від 02 липня 2007 р. № 779 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text>

28. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на дослідження»: Наказ Міністерства фінансів України від 28 вересня 2008 р. № 323 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0844-08#Text>

29. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

30. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>

31. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>

32. Національні Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1-34. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

33. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

34. Податковий кодекс України Затверджено Законом України від 02.12.2010 № 2755-VI зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

35. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.11.1995 р. № 88 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

36. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

37. Положення про Раду з питань підтримки малого підприємництва: Указ Президента України від 22 грудня 2020 р. № 582/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/5822020-36089>

38. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова КМУ від 22 січня 1996 року № 116 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF#Text>

39. Порядок обчислення середньої заробітної плати: Постанова Кабінету міністрів України від 08.02.1995 р. № 100 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF#Text>

40. Порядок подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України від

28.02.2000 р. № 419 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text>

41. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України» від 16.07.1999 р. № 996-XIV зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

42. Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>

43. Про визначення розміру збитків, заподіяних підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння і валютних цінностей: Закон України від 06.06.1995 р. № 217/95-ВР зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217/95-%D0%B2%D1%80#Text>

44. Про державну підтримку малого підприємництва: Указ Президента України від 12.05.1998 р. № 456/98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/456/98#Text>

45. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. №851-ІV зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

46. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-ІV зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>

47. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 р. № 1307 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#Text>

48. Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності: Наказ Міністерства фінансів України 22.11.2004 р. № 732 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

49. Про затвердження форми Звіту про використання коштів/електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання: Наказ Міністерства фінансів України від 28.09.2015 р. № 841 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15#Text>

50. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 26.06.1997 р. № 400/97-ВР зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97-%D0%B2%D1%80#Text>

51. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07. 2010 р. № 2464-VI зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

52. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XI зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

53. Про обчислення середньоденної заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням: Постанова Кабінету міністрів України від 26.09.2001 р. № 1266 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-%D0%BF#Text>

54. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 1081/95-ВР зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

55. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>

56. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04.02.2021 р. № 1201-ІХ зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#n231>

57. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-ІV зі змінами та доповненнями. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-tsnn-paperi-ta-fondoviy-rinok/>

58. Спрощений план рахунків бухгалтерського обліку: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. № 186 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01#Text>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AISPA). URL: <https://www.aicpa.org>
2. Офіційний сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA). URL: <https://www.accaglobal.com>
3. Офіційний сайт Асоціації присяжних сертифікованих бухгалтерів. URL: <https://www.accaglobal.com/ubcs/en.html>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://tax.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт електронної бібліотеки. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Інституту сертифікованих бухгалтерів. URL: <https://www.bookkeepers.org.uk/About-Us>
9. Офіційний сайт Інституту сертифікованих фінансових менеджерів. URL: <https://www.icbglobal.org/>
10. Офіційний сайт Інституту фінансових бухгалтерів. URL: <https://www.ifa.org.uk/>
11. Офіційний сайт Міжнародної асоціації професійних бухгалтерів. URL: <https://www.accounting-ukraine.kiev.ua/poslugi/iapa.htm>
12. Офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ). URL: <https://www.ifac.org/>
13. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>
14. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім.В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
15. Офіційний сайт статистичної звітності емітентів України. URL: <https://www.smida.gov.ua/db/emitent>
16. Офіційний сайт Української Асоціації сертифікованих бухгалтерів і аудиторів. URL: <https://www.uacaa.org/>
17. Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України. URL: <https://www.ufpaa.org/>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

1. «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>.
2. «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>.